

მიგრაციული ნაკადების რეგულირების მექანიზმები და მიგრანტთა ევროკავშირის ქვეყნებში ადაპტაციის პოლიტიკა

ლტოლვილების კრიზისმა ევროკავშირის შიგნით უამრავი ახალი პრობლემა წამოჭრა, რომელმაც სერიოზული პოლიტიკური რყევები გამოიწვია. ევროკავშირმა უარი არ თქვა იმ პრინციპებზე, რომლებიც ამ ორგანიზაციისთვის ინსპირაციის წყაროა, რასაც შედეგად მოჰყვა მიგრაციული კრიზისი, რომელმაც წახალისა უმუშევრობა და კრიმინალი და წარმოშვა უამრავი პოლიტიკური, კულტურული და სოციალ-ეკონომიკური ხასიათის პრობლემები. საზოგადოების კონკრეტული სეგმენტების მიმე სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, ფორმალური განათლების დაბალი დონე და დემოგრაფიული ფაქტორები გაერთიანდა მემინსტრიმული პოლიტიკის მიმართ უკმაყოფილებაში და ითარგმნა ალტერნატიული პოპულისტური ნარატივის მხარდაჭერაში. ამასთან, აქტუალური გახდა მასპინძელი ქვეყნების რელიგიური იდენტობის დაბინდვის საფრთხე, რომელსაც ღიად აცხადებენ ცენტრალური ევროპის ის მთავრობები, რომლებიც ეწინააღმდეგება თავშესაფრის მაძიებელთა გადანაწილებას.

უნდა აღინიშნოს, რომ მიგრანტებისა და ლტოლვილების შემცირების გათვალისწინებითაც კი, შემოსული მიგრაციის ნაკადით უკვე არის გამოწვეული სერიოზული პოლიტიკური და სოციალური შედეგები. ისინიც კი, რომლებმაც მიიღეს ლტოლვილის სტატუსი, იქცნენ „ეკონომიკურ ტვირთად“ მასპინძელი ქვეყნებისთვის, რადგან მათ არ გააჩნიათ შესაბამისი განათლება, საჭირო უნარები ან მშრომელთა რიგებში გაწევრიანების სურვილი. მიგრანტებისთვის მიმზიდველად რჩება ცხოვრების მაღალი დონე, თავშესაფრისა და სამუშაოს პოვნის შესაძლებლობა, რბილი მიგრაციის პოლიტიკა და მასპინძელი ქვეყნების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა. ეს ფაქტორები, ერთი მხრივ, ხელს შეუწყობს მიგრაციული ნაკადების გააქტიურებას, მეორე მხრივ კი, ძირს უთხრის პანევროპულ ერთობას და ზრდის დისტანციას ხელისუფლებასა და საზოგადოებას შორის.

***საკვანძო სიტყვები:** ევროკავშირი, მიგრაციული ნაკადი, მიგრანტთა კრიზისი, შენგენის შეთანხმება.*

მიგრაციული კრიზისის პირობებში ევროკავშირის ქვეყნებში პოლიტიკა მუდმივად იცვლება და ადაპტირდება ახალ პირობებთან. ზოგადად, ყველა ევროპული სახელმწიფო ეფუძნება შერჩევითი ინტეგრაციისა და ასიმილაციის სტრატეგიის პრინციპებს და მათი მიგრაციული პოლიტიკა ასახავს ორ ტენდენციას:

1. მიგრანტების შერჩევის შემზღუდავ პოლიტიკაზე გადასვლა ქულათა

სისტემის მეშვეობით, უპირატესად კვალიფიციური მიგრანტების მოზიდვით;

2. მიგრაციული ნაკადების რეგულირებიდან გადასვლა აქტიურ პოლიტიკაზე, მათ შორის ორმხრივი შეთანხმებების დადება ევროპისა და აფრიკის ქვეყნებს შორის არალეგალური მიგრაციის წინააღმდეგ ბრძოლაში თანამშრომლობის შესახებ.

ევროკავშირში განვითარებადი ქვეყნებისათვის ეკონომიკური თანამშრომლობის წახალისების მიზნით, შეიქმნა ასოცირების ხელშეკრულება. იგი წარმოადგენს დემოკრატიული განვითარებისა და სტაბილურობის ხელშეწყობს დოკუმენტს. ვაჭრობის გამარტივება და ევროპული ინვესტიციების ზრდა სამომავლოდ სასიკეთოდ აისახება ამ ქვეყნების განვითარებაზე. თუმცა, ევროკავშირი ვერ ახერხებდა ემიგრანტთა წარმოშობის ქვეყნებში ერთდროულად ეწარმოებინა ბიზნესის დაფინანსებაც და მიგრაციული პოლიტიკის მართვაც. სამუშაო ძალის საჭიროებიდან გამომდინარე ევროპის სხვადასხვა ქვეყანა კანონმდებლობის ლიბერალიზაციის მეშვეობით ხელს უწყობს მათ დასაქმებას, რადგან ისინი მიმდინარე ხელფასზე დაბალ ფასად შრომობენ.

ევროკავშირის მიგრაციის მართვის პოლიტიკა მოიცავს რეგულარიზაციის პროგრამებსა და მექანიზმებს. ცალკეულ ქვეყნებში რეგულარიზაცია წარმოადგენს არალეგალური მიგრანტებისაგან თავის დაცვის საშუალებას, მისი ძირითადი მიზნებია:

- გააკონტროლოს მიგრაციული პროცესები და შეამციროს არალეგალური მიგრანტების რაოდენობა;
- გააუმჯობესონ მიგრანტების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, რაც აისახება ქვეყნის ზოგად მდგომარეობაზე, თუ მიგრანტების რიცხვი მნიშვნელოვნად მაღალია;

- გაზარდონ სამუშაო ბაზრის გამჭვირვალობა და ებრძოლონ უკანონო დასაქმების პრობლემას.

რეგულარიზაციას, შესაძლოა, ერთდროულად ჰქონდეს უარყოფითი და დადებითი შედეგიც. დადებით კონტექსტში ხელისუფლება მიგრანტთა შესახებ ინფორმაციებს მოიპოვებს და მისი მიზანია ქვეყანაში ჭარბი რაოდენობის არალეგალური მიგრანტების არსებობის შემთხვევაში მათთვის კანონიერის სტატუსის მინიჭება. ამ პროგრამის უარყოფითი გამოვლილება შესაძლოა იყოს ქვეყანაში არალეგალი მიგრანტების მომრავლება [1. 119-137].

მიგრაციისა და ლტოლვილთა საკითხების შესახებ მარეგულირებელი ძირითადი დოკუმენტია 1997 წლის ამსტერდამის ხელშეკრულება, რომელიც არეგულირებს თავშესაფრის სტანდარტებსა და პროცედურებს. 2009 წელს მიღებული ლისაბონის ხელშეკრულება ასევე ყურადღებას ამახვილებს დევნილების მისაღებად საერთო პროცედურების აუცილებლობაზე, თუმცა თითოეულ ქვეყანას უტოვებს საზღვარგარეთის კონტროლისა და კვოტების უფლებას. გარდა ამისა, ღიად რჩება ლტოლვილების სამართლიანი გადანაწილების საკითხი.

ემიგრანტებისა და ლტოლვილთა მიმღები ქვეყნების ფინანსურ და ტექნიკურ დახმარებისთვის, ჩამოყალიბებულია ლტოლვილთა მიღების ევროპული ფონდი, აგრეთვე საზღვრების კონტროლისა და საერთო სავიზო რეჟიმის დამატებითი ფონდები. აღსანიშნავია ასევე, ევროკავშირის ტერიტორიაზე ლეგალურად მცხოვრები ემიგრანტების ინტეგრაციისა და თავშესაფრის პოლიტიკის განხორციელების ფონდი [2. 44].

90-იან წლებამდე ევროპის ქვეყნებს ერთმანეთისგან განსხვავებული თავშესაფრის პოლიტიკა ჰქონდათ შემუშავებული და მიგრაციისა და თავშესაფრის მაძიებელთა მიღების პროცესებს არა ევროკავშირის ინს-

ტიტუტები, არამედ თავად ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოები არეგულირებდნენ.

ევროკავშირის დონეზე შემუშავებული და მიღებული პირველი აქტია 1985 წლის შენგენის შეთანხმება, რომელშიც შიდა საზღვრების მოშლა და გარესაზღვრების კონტროლის მექანიზმების დადგენაა მოაზრებული [3].

აღნიშნული შეთანხმების საფუძველზე საჭირო გახდა თავშესაფრის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება. შენგენის შეთანხმებით დადგენილ იქნა თავშესაფრის მოთხოვნის განხილვაზე პასუხისმგებელი წევრი სახელმწიფოს განსაზღვრის კრიტერიუმები და წევრ-სახელმწიფოების კომპეტენტური ორგანოების კოორდინირებული მუშაობისა და მონაცემების გაცვლის ვალდებულებები.

რამდენიმე წლის შემდეგ კი, 1990 წლის 15 ივნისს, ზემოაღნიშნული რეგულაციების ჩანაცვლება მოხდა დუბლინის კონვენციით, რომელიც მთლიანად მიემდგნა თავშესაფრის მოთხოვნის განხილვაზე პასუხისმგებლობის საკითხს. მასში დადგენილ იქნა ის წესები, რომლის შესაბამისადაც უნდა შერჩეულიყო თავშესაფრის განაცხადის განხილვაზე პასუხისმგებელი სახელმწიფო.²

² დუბლინის კონვენციით განსაზღვრული იყო, რომ ევროკავშირის ტერიტორიის ფარგლებში შესული თავშესაფრის მაძიებლის განაცხადი არ უნდა განხილულიყო ერთდროულად ერთზე მეტ ქვეყანაში. თავდაპირველად იგი უნდა განეხილა იმ სახელმწიფოს, რომელშიც მაძიებელს ჰყავდა ლტოლვილის სტატუსის მქონე ოჯახის წევრები და მხოლოდ ასეთის არარსებობის შემთხვევაში ხდებოდა შესაძლებელი მისი განაცხადის განხილვა იმ სახელმწიფოს მიერ, სადაც მიგრანტს გააჩნდა მოქმედი ბინადრობის მოწმობა ან ვიზა, ხოლო ასეთის არარსებობის შემთხვევაში კონვენცია მის განაცხადზე პასუხისმგებლობას აკისრებდა პირველ მიმღებ სახელმწიფოს, რომელშიც თავშესაფრის მაძიებელი მოხვდებოდა. აღნიშნული მიდგომით შესაძლებელი იყო თავშესაფრის მაძიებლის მიერ ერთდროულად რამდენიმე ქვეყანაში განაცხადის შეტანის შემთხვევების შემცირება.

1992 წელს მიღებული ლონდონის რეზოლუციებით დადგინდა მანიფესტურად უსაფუძვლო განაცხადების განხილვის, უსაფრთხო მესამე ქვეყნების და უსაფრთხო წარმოშობის ქვეყნების პრინციპები. გარდა ამისა, მომდევნო წლებში მიღებულ იქნა რიგი რეზოლუციებისა, რომელთა მიხედვითაც შემუშავდა როგორც მასობრივი მიგრაციის დროს ლტოლვილებისა და მიგრანტების მიღებისა და განაცხადების განხილვის სტანდარტები, ასევე მასობრივი მიგრაციის რეგულირების წესებიც, მაგრამ მათი დიდი ნაწილი, როგორც წესი, სარეკომენდაციო ხასიათის იყო და არა სავალდებულო, ვინაიდან იმ პერიოდისათვის აღნიშნულ სფეროში ევროკავშირის ინსტიტუტები ჯერ კიდევ შეზღუდულ კომპეტენციებს ფლობდნენ.

ევროკავშირის ინსტიტუტების კომპეტენციათა გაძლიერება შესაძლებელი გახდა მხოლოდ ზემოთ ნახსენები ამსტერდამის ხელშეკრულებით, რომლის მთავარ მიზანს თავისუფლების, უსაფრთხოებისა და მართლმსაჯულების სივრცის შექმნა წარმოადგენდა.

1999 წელს გამართულ ტამპერეს საბჭოზე მიღებული გადაწყვეტილებით დაიწყო საერთო ევროპული თავშესაფრის სისტემის (CEAS) შემუშავება, რომელიც ორ ფაზად (მოკლევადიან და გრძელვადიან) უნდა განვითარებულიყო. მოკლევადიან ფაზაში გათვალისწინებული იყო საერთო მინიმალური სტანდარტების მიღება, რასაც გრძელვადიანი პერსპექტივით უნდა უზრუნველყო ევროკავშირის მასშტაბით აღიარებულ თავშესაფრის მინიჭების საერთო პროცედურების, პრინციპებისა და სტანდარტების დამკვიდრება. ამ ფაზაში მოხდა დუბლინის მეორე რეგულაციის ამუშავება, რომლითაც დადგინდა კრიტერიუმები და მექანიზმები იმ წევრი სახელმწიფოს განსაზღვრისთვის, რომელსაც უნდა შეესწავლა თავშესაფრის მოთხოვნაზე განაცხადი. ასევე წევრი სახელმ-

წიფობისათვის განისაზღვრა საერთო მინიმალური სტანდარტები, რომლითაც მათ უნდა ეხელმძღვანელათ თავშესაფრის მაძიებლის განაცხადის მიღებისას, დადგინდა თავშესაფრის მინიჭების, ასევე, მასზე უარის თქმის პროცედურები და ა.შ.

თავშესაფრის პოლიტიკის „მეორე ფაზა“ განისაზღვრა 2004 წლის ჰააგის პროგრამით, რომლის მიზანი იყო თავშესაფრის მინიჭების მინიმალური სტანდარტების ნაცვლად შემუშავებულიყო ერთიანი პროცედურები, დასრულებულიყო საერთო თავშესაფრის სისტემის შემუშავება და აღნიშნულ სფეროში წევრ სახელმწიფოებს მჭიდრო პრაქტიკული თანამშრომლობის განვითარება.

2007 წლის დეკემბერში ხელმოწერილი ლისაბონის ხელშეკრულება მიმართული იყო მინიმალური სტანდარტებიდან ერთიან ევროპულ სისტემაზე გადასვლისაკენ და ორი წლის შემდეგ (2009 წლის დეკემბერი) მისი ძალაში შესვლითა და ამოქმედებით მნიშვნელოვნად გაიზარდა ევროკავშირის ინსტიტუტების უფლებამოსილება მიგრაციის რეგულირების სფეროში. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ევროკავშირის სასამართლოს იურისდიქციის გაზრდა.

ამ პერიოდში ევროკავშირის მიგრაციის რეგულირების პოლიტიკის განვითარების ძირითადი მიმართულების განსაზღვრისათვის მიიღეს კიდევ რამდენიმე მნიშვნელოვანი დოკუმენტი:

2007 წელს - „მწვანე წიგნი“;

2008 წელს - ევროკავშირის სამოქმედო გეგმა თავშესაფრის შესახებ;

2008 წელს - ევროპული პაქტი იმიგრაციისა და თავშესაფრის შესახებ.

აღნიშნულ აქტებში განისაზღვრა მიგრაციისა და თავშესაფრის მაძიებელთა შესახებ ერთობლივი პოლიტიკის საბოლოოდ მიღების აუცილებლობა. 2009 წელს კი შემუშავებულ იქნა 5-წლიან პერიოდზე გათვ-

ლილი სტოკჰოლმის პროგრამა, რომელშიც განსაზღვრულ იქნა ევროკავშირის პრიორიტეტები უსაფრთხოების, თავისუფლებისა და მართლმსაჯულების სფეროში. აღნიშნულ პროგრამაში განახლებულ იქნა მანამდე არსებული რეგულაციები და დირექტივები. მათ შორის აღსანიშნავია:

- დირექტივა „საერთაშორისო დაცვის მინიჭებისა და გაუქმების ზოგადი პროცედურების შესახებ“, რომლის მიზანიც თავშესაფრის მინიჭებისა და გაუქმების პროცედურების სტანდარტების გაუმჯობესება იყო;
- დირექტივა საერთაშორისო დაცვისათვის განმცხადებლების მიღების სტანდარტების შესახებ, რომელიც უზრუნველყოფდა წევრ სახელმწიფოებში განმცხადებლების თანაბომიერი პირობებით მიღების სტანდარტების ჩამოყალიბებას;
- საკვალიფიკაციო დირექტივა, რომელშიც განიმარტა საერთაშორისო დაცვის მინიჭების საფუძვლები;
- დუბლინის რეგულაცია (დუბლინი III), რომელშიც განისაზღვრა საერთაშორისო დაცვაზე გაკეთებული განაცხადის შესწავლაზე პასუხისმგებელი წევრი სახელმწიფოს შერჩევის კრიტერიუმები და მექანიზმები³;
- რეგულაცია „Eurodac“ (ევროპული დაქტილოსკოპია) სისტემის შექმნაზე, რომლის მიზანიც იყო დუბლინი III რეგულაციის აღსრულება და წევრი ქვეყნების თანამშრომლობა აღნიშნულ სისტემასთან მონაცემების შედარების თვალსაზრისით.

³ რეგულაციის თანახმად, თავშესაფრის მაძიებელი უნდა დარჩეს ევროპის იმ სახელმწიფოში, სადაც ის პირველად ჩავიდა, სანამ მისი მოთხოვნა თავშესაფრის მაძიებლის სტატუსის მიღებაზე შესაბამის უწყებებში მუშავდება.

2010 წელს შეიქმნა თავშესაფრის მინიჭების ხელშეწყობის ევროპული ოფისი (EASO), რომლის მეშვეობითაც უნდა განვითარებულიყო თავშესაფრის საკითხებში პრაქტიკული თანამშრომლობა ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს შორის და მათთვის პრაქტიკული და ტექნიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა.

მიგრაციის საკითხებში ევროკავშირის გარე მიგრაციისა და თავშესაფრის პოლიტიკის ყოვლისმომცველ ჩარჩოს არაევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან თანამშრომლობის მიზნით ევროკავშირის მიერ 2005 წელს შემუშავდა მიგრაციისა და მობილობისადმი გლობალური მიდგომა (GAMM), რომლითაც განისაზღვრა ღონისძიებების გატარება, ლეგალური მიგრაციისა და მობილობის მართვის გასაუმჯობესებლად, არალეგალური მიგრაციის პრევენციის და ტრეფიკინგთან ბრძოლისათვის. თუმცა 2011 წელს ეს დოკუმენტი გადაიხედა არაბულ ქვეყნებში მომხდარი ძირეული ცვლილებების გამო.

მიგრაციისა და თავშესაფრის საერთო ევროპული პოლიტიკის ჩამოყალიბებასთან ერთად, ევროპული უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით შემუშავდა ევროკავშირის ანტიტერორისტული სტრატეგია, რომელიც ტერორიზმთან საბრძოლველად ევროკავშირის ერთიანი პოლიტიკის ჩამოყალიბებას ისახავდა მიზნად, რაც უპირველესად მოიაზრებდა ამ სფეროში წევრ სახელმწიფოებს შორის თანამშრომლობის გაუმჯობესებას. ევროკავშირის ანტიტერორისტული პოლიტიკის ფორმირებას ბიძგი 2001 წლის სექტემბრის მოვლენებმა მისცა, რომლის შემდეგაც ევროკავშირის ორგანოების მიერ არაერთი მნიშვნელოვანი სამართლებრივი ნორმა იქნა მიღებული. მათ შორის, **ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ჩარჩო გადაწყვეტილება (13.06.2002წ.)**⁴.

⁴ 2008 წლის 28 ნოემბერს ევროკავშირის საბჭომ მიიღო ჩარჩო გადაწყვეტილება ტერორიზმის წინააღმდეგ

აღნიშნული დოკუმენტით ევროკავშირის დონეზე პირველად განსაზღვრა ტერორისტული დანაშაულის ქმედების შემადგენლობების ნიშნებისა და სანქციების შესახებ ერთიანი მინიმალური დებულებები. 2005 წლის 20 სექტემბერს მიღებულ იქნა **ევროსაბჭოს გადაწყვეტილება ტერორისტულ დანაშაულებზე ინფორმაციის გაცვლისა და თანამშრომლობის შესახებ**, რომელიც მიმართული იყო ინფორმაციის გაზიარების კუთხით წევრ სახელმწიფოებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებაზე.

2005 წლის ნოემბერში შემუშავდა **ევროკავშირის კონტრ-ტერორისტული სტრატეგია**, რომელიც მიმართული იყო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხებში ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოთა შორის თანამშრომლობის გაძლიერებასა და შესაბამისი ეროვნული ანტიტერორისტული პროგრამების შემუშავებაზე.

ევროკავშირის კონტრ-ტერორისტული სტრატეგიის მიღებით საფუძველი ჩაეყარა ევროკავშირის წევრი ქვეყნების მიერ ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში კოორდინირებული მოქმედებების შემუშავებას.

2010 წლის 22 ნოემბერს ევროკომისიის მიერ მიღებულ იქნა კომუნიკე - „**ევროკავშირის შიდა უსაფრთხოების სტრატეგია მოქმედებაში: ხუთი ნაბიჯი უფრო უსაფრთხო ევროპისკენ**“. სტრატეგიამ განსაზღვრა სამოქმედო გეგმა 2010-2014 წლების პერიოდზე. იგი ორიენტირებული იყო ევროკავშირის უსაფრთხოების ძირითად გამოწვევებზე, როგორცაა ტერორიზმი, ორგანიზებული დანაშაული, კიბერდანაშაული, საზღვრების უსაფრთხოება და კატასტროფების მართვა.

ბრძოლის შესახებ 2002 წლის 13 ივნისის ჩარჩო გადაწყვეტილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე.

ამ პოლიტიკური და სამართლებრივი მექანიზმებით აღჭურვილი დახვდა ევროკავშირი 2015 წლის ლტოლვილთა კრიზისს, მაგრამ ყოველივე ეს მაინც არ აღმოჩნდა საკმარისი. შექმნილ ვითარებასთან გამკლავების მიზნით, საჭირო გახდა ევროკავშირის მხრიდან დაუყოვნებელი და დროული რეაგირება, მათ შორის არსებულ რეგულაციებში ცვლილებების შეტანა და ახალი ინიციატივების შემუშავება, მიგრაციის მართვაზე მომუშავე ორგანიზაციებისთვის დაფინანსების, უფლებამოსილებისა და ადამიანური რესურსების გაზრდა, მესამე ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაძლიერება და სხვ. ევროკავშირის ინსტიტუტების მიერ შემუშავებულ იქნა არაერთი ინიციატივა, თუმცა აღნიშნული ინიციატივების შედეგების ეფექტიანობა დიდწილად დამოკიდებული აღმოჩნდა მასში მონაწილე ქვეყნების მზაობაზე, მიუხედავად მათი არაერთგვაროვანი ინტერესებისა, გამოეჩინათ ერთიანობა და სოლიდარობა და განეხორციელებინათ მიღებული გადაწყვეტილებები.

უკანონო იმიგრაციის წინააღმდეგ გამოიყენება რეადმისიის და სხვადასხვა მსგავსი პროგრამების ჩარჩო-დოკუმენტები, რომლებიც მიზნად ისახავენ სავიზო პოლიტიკის გაუმჯობესებას, წევრ სახელმწიფოებს შორის ინფორმაციის გაცვლის გააქტიურებას, კონკრეტული ბერკეტების გამოყენებას, რომლებიც არეგულირებენ საზღვრის გადაკვეთის პროცედურას და მიგრანტის სამშობლოში დაბრუნების პროცედურას და ა.შ. ეს მეთოდები წარმოადგენენ ევროკავშირის სტრატეგიას უკანონო იმიგრაციის წინააღმდეგ.

ზემოაღნიშნული სამუშაოებისა და დოკუმენტების წყალობით, შესაძლებელი გახდა ევროკავშირის საგარეო საზღვრების თანამშრომლობის სააგენტოს (Frontex) ჩამოყალიბება და გაძლიერება. ეს სააგენტო მიგრაციის სფეროში დეტალურ მონიტორინგს

ახორციელებს და არსებულ რისკებსა და საფრთხეებს აანალიზებს.

ამდენად, მიგრაციის სფეროში არსებული საკომუნიკაციო და ერთობლივი მიგრაციის პოლიტიკა საკმაოდ სისტემურად განვითარდა, თუმცა, ძირითადად, შეზღუდულია ლტოლვილების მიღებისა და არალეგალური იმიგრაციის წინააღმდეგ სტანდარტების შემუშავებაში. რაც შეეხება ბრიუსელს, ის არ არის უფლებამოსილი მიიღოს ამ საკითხში დამოუკიდებელი გადაწყვეტილებები, თუმცა მხარს უჭერს წევრ ქვეყნებს შორის არსებულ ქმედებებსა და შეთანხმებებს.

აღსანიშნავია, რომ თუ მიგრაციის პროცესში ეკონომიკური და პოლიტიკური ფაქტორებს შევადარებთ, ამკარად ვლინდება გარკვეული პარადოქსი. ერთი მხრივ, მიგრანტები ზრდიან ევროპული შრომის ბაზრის შესაძლებლობებს: ეს ხდებოდა ათეული წლების წინაც, როდესაც მასობრივი შრომითი მიგრაციის ფენომენი შედარებით ახალი იყო და დღეს კი, ევროპის რამდენიმე ქვეყანას სჭირდება ახალი წახალისებები მათი ეკონომიკური განვითარებისათვის. მართალია, შეუძლებელია არაფერი ვთქვათ, იმის შესახებ, რომ მიგრანტები რომ ჩამოდიან ასეთ ქვეყნებში, ჯერჯერობით მხოლოდ ამწვავებენ სიტუაციას, რადგან დღესდღეობით ევროპის ბევრ ქვეყანაშიც კი არსებობს მათი დასაქმების პრობლემა. აგრეთვე დამატებითი ხარჯებია ევროკავშირის ქვეყნების სახელმწიფო ბიუჯეტში სოციალური დახმარების პოლიტიკა, რომელიც მიგრანტ მუშაკებსა და ლტოლვილებზე იხარჯება. ხოლო პოლიტიკური კუთხით, ინტენსიური მიგრაციის ნაკადები გახდა ევროპული სტაბილურობისადმი დიდი გამოწვევა, რაც ქვეყნის უსაფრთხოების ყველაზე რეალური საფრთხეს წარმოადგენს.

კულტურული, რელიგიური და ცხოვრების წესში განსხვავებები, მიგრანტების თავის თემებისა და წესების ზნე-ჩვეულებებით ცხოვრება - რადიკალიზაციის პირ-

დაპირი წყაროა. მისი განვითარების პროცესებისა და მათი შედეგების უარყოფითი გავლენა კი ყველასთვის კარგადაა ცნობილი.

ასევე აქტუალურია მასპინძელი ქვეყნების რელიგიური იდენტობის დაბინდვის საფრთხე, რომელსაც ღიად აცხადებენ ცენტრალური ევროპის ის მთავრობები, რომლებიც ეწინააღმდეგება თავშესაფრის მაძიებელთა გადანაწილებას.

უნდა აღინიშნოს, რომ მიგრანტებისა და ლტოლვილების შემცირების გათვალისწინებითაც კი, რომლებიც ამჟამად ევროკავშირის ქვეყნებში შესვლას ცდილობენ, შემოსული მიგრაციის ნაკადით უკვე არის გამოწვეული სერიოზული პოლიტიკური და სოციალური შედეგები. ისინიც კი, რომლებ-

მაც მიიღეს ლტოლვილის სტატუსი, იქცნენ „ეკონომიკურ ტვირთად“ მასპინძელი ქვეყნებისთვის, რადგან მათ არ გააჩნიათ შესაბამისი განათლება, საჭირო უნარები ან მშრომელთა რიგებში გაწევრიანების სურვილი. მიგრანტებისთვის მიმზიდველად რჩება ცხოვრების მაღალი დონე, თავშესაფრისა და სამუშაოს პოვნის შესაძლებლობა, რბილი მიგრაციის პოლიტიკა და მასპინძელი ქვეყნების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა. ეს ფაქტორები, ერთი მხრივ, ხელს შეუწყობს მიგრაციული ნაკადების გააქტიურებას, მეორე მხრივ კი, ძირს უთხრის პან-ევროპულ ერთობას და ზრდის დისტანციას ხელისუფლებასა და საზოგადოებას შორის.

INA NATSVALADZE

REGULATION OF MIGRATION FLOWS MECHANISMS AND POLICY OF ADAPTATION OF MIGRANTS IN EU COUNTRIES

Summary

The refugee crisis has raised many new problems within the European Union, which has led to serious political upheavals. The European Union has not given up on the principles that inspire the organization, resulting in a migration crisis that has fueled unemployment and crime and created a host of political, cultural and socio-economic problems. The difficult socio-economic situation of specific segments of society, low levels of formal education, and demographic factors combined in dissatisfaction with mainstream politics and translated into support for an alternative populist narrative. At the same time, the danger of blurring the religious identity of the host countries, which is openly declared by those Central European governments that are against the relocation of asylum seekers, has become relevant.

It should be noted that even taking into account the reduction of migrants and refugees, the influx of migration already has serious political and social consequences. Even those who have received refugee status have become an "economic burden" on host countries because they lack the appropriate education, skills, or willingness to join the workforce. High standards of living, opportunities to find asylum and work, soft migration policies and socio-economic support of host countries remain attractive to migrants. These factors, on the one hand, will contribute to the activation of migration flows, and on the other hand, undermine pan-European unity and increase the distance between the government and society.

Key words: European Union, migration flow, migrant crisis, Schengen Agreement.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. მასისურაძე მ.ევროკავშირის მიგრაციული პოლიტიკა და მიგრაციის მართვის მნიშვნელობა. საერთაშორისო სამართლის ჟურნალი(2),2013,გვ. 119-137.
2. Еремина Н. В., ОТ ПОЛИТИКИ «ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ» ДО МИГРАЦИОННОГО КРИЗИСА: РЕФОРМИРОВАНИЕ МИГРАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ В КОММУНИТАРНОМ И НАЦИОНАЛЬНОМ ИЗМЕРЕНИЯХ НА ПРИМЕРЕ ВЕЛИКОБРИТАНИИ И ФРАНЦИИ, СРАВНИТЕЛЬНАЯ ПОЛИТИКА И ГЕОПОЛИТИКА, 2016 Т.7 №4, 44
3. შენგენის შეთანხმება. <https://schengenvisum.info/ka/>
4. დუბლინის კონვენცია. https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/dublin-convention_en
5. ევროკავშირის საბჭოს ჩარჩო-გადაწყვეტილება ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ 2002 წლის 13 ივნისის ჩარჩო გადაწყვეტილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე. 2008 წლის 28 ნოემბერი. <https://www.dgstz.de/storage/documents/TIPwJYBA1yM9czBniduKe72UfryMie6wAfiea8lA.pdf>